

V Bruseli 21. júna 2023
(OR. en)

10919/23

POLCOM 134
COMPET 661
RELEX 768
MI 559
ENV 739
ENER 384

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	JOIN(2023) 20 final
Predmet:	SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE A RADE O EURÓPSKEJ STRATÉGII HOSPODÁRSKEJ BEZPEČNOSTI

Delegáciám v prílohe zasielame dokument JOIN(2023) 20 final.

Príloha: JOIN(2023) 20 final

EURÓPSKA
KOMISIA

VYSOKÝ PREDSTAVITEĽ
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 20. 6. 2023
JOIN(2023) 20 final

**SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE
A RADE**

O EURÓPSKEJ STRATÉGII HOSPODÁRSKEJ BEZPEČNOSTI

1. Stratégia posilnenia európskej hospodárskej bezpečnosti

Globálna pandémia, nezákonná a nevyprovokovaná vojna Ruska proti Ukrajine, nepriateľské hospodárske opatrenia, kybernetické útoky a útoky na infraštruktúru, zahraničné zasahovanie a dezinformácie, ako aj rast geopolitického napätia na celom svete odhalili v našich spoločnostiach, hospodárstvach a podnikoch riziká a zraniteľnosti, ktoré ešte pred pár rokmi neexistovali.

EÚ v posledných rokoch úspešne pokročila pri plnení svojich priorít aj pri odstraňovaní zraniteľností, či už v oblasti energetickej bezpečnosti, pripravenosti na pandémiu alebo odolnosti našich hospodárstiev, dodávateľských reťazcov a kľúčových technológií vo všeobecnosti.

V niektorých prípadoch sa však zároveň ukázalo, že Európa nebola dostatočne pripravená na nové a vznikajúce riziká vyplývajúce z náročnejšieho geopolitického kontextu, v ktorom sa dnes nachádzame. Pandémia ochorenia COVID-19 odhalila riziká, ktoré môžu pre fungovanie európskeho hospodárstva predstavovať vysoko koncentrované dodávateľské reťazce. Ruská útočná vojna proti Ukrajine ukázala, že nadmerné spoliehajú sa na jednu krajinu, najmä takú, ktorá má systémovo odlišné hodnoty, modely a záujmy, obmedzuje strategické možnosti Európy a ohrozuje naše hospodárstva i občanov. Členské štáty a podniky tiež musia znášať náklady vyplývajúce z hospodárskeho nátlaku vrátane zákazu európskeho vývozu a bojkotu európskych značiek, ktorých cieľom je prinútiť ich dodržiavať a plniť politické priority inej krajiny. Všetky tieto trendy predstavujú priame riziko pre fungovanie našich spoločností, hospodárstiev i svetového obchodu, ako aj priame ohrozenie strategických záujmov EÚ a jej schopnosti konať.

Vzhľadom na rastúce geopolitické napätie a doteraz najhlbšiu úroveň celosvetovej hospodárskej integrácie môžu niektoré hospodárske toky a činnosti predstavovať riziko pre našu bezpečnosť. Viac ako kedykoľvek predtým je naša bezpečnosť úzko previazaná s našou schopnosťou zvýšiť svoju odolnosť a znížiť riziká spojené s hospodárskymi väzbami, ktoré sme v posledných desaťročiach považovali za neškodné. Intenzitu tejto súťaže ešte znásobujú zásadné technologické zmeny, v dôsledku ktorých sú hospodárske a bezpečnostné výzvy ešte zložitejšie.

Nová geopolitická a technologická realita si vyžaduje, aby sme prispôbili svoj prístup tak, že zachováme prevažnú väčšinu vysoko hodnotných hospodárskych väzieb, ktoré má Európa so svetom, a zároveň zabezpečíme účinné riešenie nových, síce obmedzených, ale zásadných rizík, ktorým čelíme.

EÚ neprechádza týmto procesom sama, výzvy v oblasti hospodárskej bezpečnosti začali riešiť krajiny po celom svete. Niektoré vyspelé ekonomiky už prijali osobitné stratégie a v súčasnosti ich realizujú. Opatrenia prijímajú aj rozvojové ekonomiky, pričom diverzifikujú svoje hospodárske väzby tak, aby znížili škodlivé závislosti, a zvyšujú miestnu výrobu. Tento trend odráža skutočnosť, že v súčasnej dobe môžeme svoju prosperitu, zvrchovanosť a bezpečnosť zaistiť len tak, že tradičné prístupy k národnej bezpečnosti doplníme o nové opatrenia na zabezpečenie svojej hospodárskej bezpečnosti. Účinnosť navrhnutých opatrení ešte

znásobí, ak budeme pri formulovaní vízie hospodárskej bezpečnosti a jej realizácii spolupracovať s našimi spojencami, partnermi a podnikateľským sektorom.

Hoci Európska únia už v posledných rokoch urobila veľa, aby vyriešila konkrétne problémy, teraz potrebuje komplexný strategický prístup k hospodárskej bezpečnosti, znižovaniu rizík a podpore svojho technologického náskoku v kriticky dôležitých odvetviach. Cieľom je poskytnúť rámec pre dôkladné posúdenie a riadenie rizík ohrozujúcich hospodársku bezpečnosť na úrovni EÚ, členských štátov a podnikov a zároveň zachovať a zvýšiť našu hospodársku dynamiku. V čase, keď sa tieto riziká rýchlo vyvíjajú a zároveň spájajú s obavami o národnú bezpečnosť, je naplnenie týchto cieľov ešte dôležitejšie. Najlepším príkladom je rýchlosť, akou vznikajú nové kritické technológie, ktoré stierajú hranice medzi civilným a vojenským sektorom.

Východiskovým bodom tejto stratégie je jasný pohľad na riziká a uznanie inherentného rozporu medzi posilnením našej hospodárskej bezpečnosti a zaistením toho, aby Európska únia mohla naďalej využívať výhody otvoreného hospodárstva.

EÚ je jedným z najatraktívnejších miest, kam smerujú globálne spoločnosti a investície. **Naše hospodárstva prosperujú vďaka otvorenému obchodu a investíciám založeným na pravidlách, vďaka bezpečnej cezhraničnej prepojenosti a spolupráci v oblasti výskumu a inovácií.** Tieto prvky budú pri zrýchľujúcej sa dvojakej, zelenej a digitálnej transformácii naďalej významnou mierou prispievať k európskej konkurencieschopnosti a odolnosti. Musíme sa spoliehať na to, že obchod a jednotný trh podnikania hospodársku súťaž, a zabezpečiť, aby sme mali prístup k surovinám, technológiám a iným vstupom, ktoré sú nevyhnutné pre posilnenie našej konkurencieschopnosti, odolnosti a udržanie súčasnej a budúcej zamestnanosti a rastu. Rovnako chceme, aby naši partneri po celom svete naďalej mali prístup na európske trhy a mohli pri prechode na čisté a odolné hospodárstvo využívať európsky kapitál a technológie.

Medzi týmito prvkami je nevyhnutné dosiahnuť správnu rovnováhu, vďaka ktorej sa naše hospodárske a bezpečnostné záujmy budú môcť navzájom posilňovať. Dosiahnutie tejto rovnováhy bude závisieť od týchto troch priorít: **1. podporovať našu konkurencieschopnosť; 2. chrániť sa pred rizikami ohrozujúcimi hospodársku bezpečnosť a 3. nadväzovať partnerstvá s čo najširším spektrom krajín, ktoré zdieľajú naše obavy alebo majú rovnaké záujmy v oblasti hospodárskej bezpečnosti.**

Priority stratégie EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti

- **Podporovať** našu konkurencieschopnosť zvyšovaním odolnosti nášho hospodárstva a dodávateľských reťazcov a podporovaním inovačných a priemyselných kapacít pri súčasnom zachovaní nášho sociálneho trhového hospodárstva. Môžeme to dosiahnuť prehĺbením jednotného trhu, investovaním do hospodárstva budúcnosti prostredníctvom zdravých makroekonomických politík a politík súdržnosti či nástroja NextGenerationEU, ako aj investovaním do ľudského kapitálu, napríklad aj prostredníctvom zvyšovania úrovne

zručností európskej pracovnej sily. Vyžiada si to diverzifikáciu zdrojov dodávok a vývozných trhov alebo podporu výskumnej a priemyselnej základne v strategických oblastiach, ako sú pokročilé polovodiče, kvantová výpočtová technika, biotechnológia, emisne neutrálne priemyselné odvetvia, energia z čistých zdrojov alebo kritické suroviny.

- **Chrániť** sa pred spoločne identifikovanými rizikami ohrozujúcimi hospodársku bezpečnosť lepším používaním nástrojov, ktoré sme už zaviedli, napríklad pokiaľ ide o ochranu obchodu, zahraničné subvencie, bezpečnosť sietí 5G/6G, preverovanie priamych zahraničných investícií a kontrolu vývozu, ako aj nový nástroj na boj proti hospodárskemu nátlaku. Zároveň musíme posúdiť účinnosť súboru nástrojov, ktoré má EÚ k dispozícii, a v prípade potreby ho rozšíriť tak, aby sme dokázali riešiť niektoré z nových rizík, ktorým čelíme, napríklad riziká spojené s vývozom alebo odchádzajúcimi investíciami do úzkeho okruhu vojensky využiteľných kľúčových podporných technológií (napr. v oblastiach kvantovej výpočtovej techniky, pokročilých polovodičov, umelej inteligencie).
- **Nadväzovať partnerstvá** s krajinami, ktoré zdieľajú naše obavy týkajúce sa hospodárskej bezpečnosti, ako aj s krajinami, ktoré majú rovnaké záujmy a sú ochotné s nami spolupracovať na zabezpečení prechodu na odolnejšie a bezpečnejšie hospodárstvo. V praxi to znamená spolupracovať na posilnení hospodárskej bezpečnosti s čo najširším spektrom partnerov, podporovať odolné a udržateľné hodnotové reťazce a posilniť medzinárodný hospodársky poriadok založený na pravidlách a multilaterálne inštitúcie. Znamená to tiež nadviazať partnerstvá s krajinami, ktoré sa vydali na podobnú cestu k znižovaniu rizík, presadzovať a finalizovať dohody o voľnom obchode a prostredníctvom stratégie Global Gateway investovať do udržateľného rozvoja a bezpečných prepojení na celom svete.

Pri všetkých opatreniach v oblasti hospodárskej bezpečnosti vyplývajúcich z tejto stratégie sa budú dodržiavať tieto základné zásady: **zásada proporcionality**, aby sa zabezpečilo, že naše nástroje sú primerané úrovni rizika a že sa obmedzili akékoľvek negatívne nezamýšľané účinky presahovania na európske a globálne hospodárstvo, a **zásada presnosti**, aby sa presne vymedzilo, na ktorý tovar, sektory alebo hlavné priemyselné odvetvia sú tieto opatrenia zamerané, a aby sa zaistilo, že riešia príslušné riziká.

Táto stratégia nadväzuje na úsilie, ktoré sme už začali uskutočňovať na európskej úrovni a v rámci ktorého sa kriticky skúma odolnosť a zraniteľnosti Únie s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a odolnosť európskeho hospodárstva a priemyslu a posilniť našu otvorenú strategickú autonómiu. Toto úsilie zahŕňa väčšie investície do zelenej a digitálnej transformácie prostredníctvom nástroja NextGenerationEU cez prilákanie väčšieho objemu súkromných investícií až po piliere priemyselnej politiky EÚ, ako sú akty o čipoch, kritických surovinách a emisne neutrálnom priemysle. Potreba týchto krokov sa opätovne potvrdila aj vo vyhlásení z Versailles, v ktorom sa vedúci predstavitelia zhodli na potrebe posilniť odolnosť a suverenitu Európy v oblastiach, ako sú energetika, zdravotníctvo a farmaceutické výrobky, potravinová

bezpečnosť a obranné spôsobilosti. Táto stratégia takisto reaguje na obavy občanov vyjadrené v kontexte Konferencie o budúcnosti Európy.

Jej realizácia si bude vyžadovať spoločné opatrenia naprieč vnútornými i vonkajšími politikami. Zároveň bude potrebné, aby sa do jej realizácie okrem tvorcov politik na európskej a vnútroštátnej úrovni zapojili aj ďalšie zainteresované strany. Kľúčovým partnerom bude súkromný sektor, ktorý už v oblasti znižovania rizík dosiahol značný pokrok. Správcovia aktív po celom svete v reakcii na čoraz väčšie a zložitejšie riziká, ktoré hrozia v rámci svetového hospodárstva, radikálne zmenili alokáciu svojho kapitálu. Základnou súčasťou dlhodobej podnikateľskej stratégie, ktorá chráni nielen záujmy akcionárov, ale aj všeobecný záujem, bude snaha o odolné a diverzifikované dodávateľské reťazce, ktoré zvyšujú hospodársku bezpečnosť. Pri identifikácii hlavných rizík a navrhovaní politik na ich riešenie je potrebné využiť znalosti európskych podnikov, ktoré už pracujú na zmiernení mnohých z týchto hrozieb.

Toto oznámenie pripravuje pôdu pre diskusiu o hospodárskej bezpečnosti s členskými štátmi a Európskym parlamentom s cieľom vytvoriť spoločný rámec na znižovanie rizík a zaistenie hospodárskej bezpečnosti Únie. Pomôže vymedziť stratégiu, ktorou by sa malo riadiť spoločné posudzovanie rizík, používanie existujúcich nástrojov, ako aj odhaľovanie možných nedostatkov v arzenáli hospodárskej bezpečnosti EÚ, ktoré budeme riešiť spoločne.

2. Identifikácia rizík ohrozujúcich európsku hospodársku bezpečnosť

Cieľom tejto stratégie je zaistiť hospodársku bezpečnosť EÚ, posilniť odolnosť nášho hospodárstva a zároveň zabezpečiť, aby sme zachovali a zvýšili svoj technologický náskok. To znamená investovať do konkurencieschopnosti EÚ, diverzifikovať dodávateľské reťazce a reagovať na také praktiky, ako je hospodársky nátlak. Ďalším cieľom je zabrániť úniku citlivých vznikajúcich technológií, ako aj iných položiek s dvojakým použitím do problematických krajín, ktoré uplatňujú stratégiu civilno-vojenskej fúzie.

Nato, aby sme tieto ciele dosiahli, sa potrebujeme jasne pozrieť na riziká a ich vývoj v čase. **Preto Komisia a členské štáty prehĺbia svoju analýzu kritických dodávateľských reťazcov, podrobia ich záťažovým testom a stanovia úroveň rizika.**

Komisia a vysoký predstaviteľ určili tieto všeobecné a neúplné kategórie rizík ohrozujúcich hospodársku bezpečnosť, teda rizík súvisiacich s: 1. odolnosťou dodávateľských reťazcov; 2. fyzickou a kybernetickou bezpečnosťou kritickej infraštruktúry; 3. bezpečnosťou technológií a ich únikom a 4. využívaním hospodárskych závislostí alebo hospodárskeho nátlaku ako zbrane. Tieto riziká sa môžu vyskytnúť v celom hodnotovom reťazci, od vytvárania znalostí a základného výskumu až po komercializáciu a výrobu vo veľkom rozsahu.

Druhy rizík, ktorým čelia európske hospodárstva

Riziká ohrozujúce odolnosť dodávateľských reťazcov vrátane energetickej bezpečnosti – riziká prudkého nárastu cien, nedostupnosti alebo nedostatku kritických výrobkov alebo vstupov v EÚ, okrem iného vrátane výrobkov alebo vstupov spojených so zelenou transformáciou, produktov alebo vstupov potrebných na stabilné a diverzifikované dodávky energie a farmaceutík.

Riziká ohrozujúce fyzickú a kybernetickú bezpečnosť kritickej infraštruktúry – riziko narušenia alebo sabotáže kritickej infraštruktúry, ako sú potrubia, podmorské káble, výroba elektrickej energie, doprava, siete elektronickej komunikácie, ktoré ohrozujú bezpečné a spoľahlivé poskytovanie tovaru a služieb alebo bezpečnosť dát v EÚ.

Riziká súvisiace s technologickou bezpečnosťou a únikom technológií – riziko ohrozujúce technologický pokrok EÚ, jej konkurencieschopnosť v oblasti technológií a prístup k špičkovým technológiám, a to aj prostredníctvom škodlivých praktík v digitálnej sfére, ako je napríklad špionáž alebo nedovolený únik znalostí. V niektorých prípadoch hrozí, že v dôsledku úniku technológií dôjde k posilneniu vojenských/spravodajských spôsobilostí tých, ktorí by ich mohli využiť na narušenie mieru a bezpečnosti (najmä v prípade technológií dvojakého použitia, ako je kvantová výpočtová technika, pokročilé polovodiče alebo umelá inteligencia), a preto sú potrebné osobitné opatrenia na zmiernenie rizík.

Riziko využívania hospodárskych závislostí alebo hospodárskeho nátlaku ako zbrane – riziko, že tretie krajiny budú vo vzťahu k EÚ, jej členským štátom a podnikom z EÚ uplatňovať opatrenia ovplyvňujúce obchod alebo investície s cieľom dosiahnuť zmenu politiky, ktorá je výsledkom legitímnej tvorby politik.

Pritom je dôležité mať na pamäti, že niektoré z uvedených rizík by za určitých okolností mohli viesť aj k ohrozeniu **národnej bezpečnosti**. Mohlo by k tomu dôjsť najmä v prípade úniku technológií dvojakého použitia, priamych zahraničných investícií ohrozujúcich bezpečnosť a verejný poriadok; vývozu položiek s dvojakým použitím alebo odchádzajúcich investícií do úzkeho okruhu pokročilých technológií, ktoré by mohli posilniť vojenské a spravodajské spôsobilosti aktérov, ktorí môžu tieto spôsobilosti využiť na ohrozenie medzinárodného mieru a bezpečnosti, a v oblasti bezpečného zaobchádzania s citlivými informáciami.

Na základe uvedených skutočností **Komisia navrhuje, aby sa spoločne s členskými štátmi EÚ, s využitím vstupov od súkromných zainteresovaných strán a na základe jasne vymedzených parametrov identifikovali a posúdili riziká pre hospodársku bezpečnosť EÚ, ktoré ohrozujú jej kľúčové záujmy, pričom sa zohľadní vyvíjajúci sa geopolitický kontext**

a v prípade potreby aj názory zainteresovaných strán. Malo by ísť o dynamický a nepretržitý proces.

Komisia na tento účel navrhuje nasledujúci postup, ktorý sa uskutoční spoločne s členskými štátmi a v prípade potreby v koordinácii s vysokým predstaviteľom:

- riziká ohrozujúce odolnosť dodávateľských reťazcov, ktoré Komisia posúdi prehĺbením analýzy strategických závislostí EÚ, pričom sa osobitne zameria na závislosti, pri ktorých je väčšia pravdepodobnosť, že budú využité ako zbrane na geopolitické účely,
- riziká ohrozujúce fyzickú a kybernetickú bezpečnosť kritickej infraštruktúry sa budú naďalej posudzovať v súlade s odporúčaním Rady z 8. decembra 2022,
- riziká súvisiace s technologicou bezpečnosťou a únikom technológií sa budú posudzovať na základe zoznamu strategických technológií, ktoré majú rozhodujúci význam z hľadiska hospodárskej bezpečnosti. Pokiaľ ide o najcitlivejšie riziká, Komisia na účely posúdenia rizika navrhne zoznam technológií s dvojakým použitím, ktorý by Rada mohla prijať do septembra 2023. Tento zoznam bude založený na úzko vymedzených a výhľadovo orientovaných kritériách, ako je podporný a transformačný charakter technológie, riziko civilno-vojenskej fúzie a riziko zneužitia technológie na porušovanie ľudských práv. Prioritné technológie by sa mali posúdiť spoločne s členskými štátmi do konca roka 2023, aby sa určili príslušné ochranné a podporné opatrenia,
- riziká využívania hospodárskych závislostí alebo hospodárskeho nátlaku ako zbrane, ktoré sa majú posúdiť aj v kontexte nedávno dohodnutého nástroja EÚ proti nátlaku.

V záujme zachovania uceleného, cieleného a aktuálneho prístupu k hospodárskej bezpečnosti by Rada mala každých šesť mesiacov preskúmať (na základe informácií od Komisie a prípadne vysokého predstaviteľa) celkový pokrok pri posudzovaní rizík v týchto štyroch oblastiach a každý rok podávať správu Európskej rade.

Vysoký predstaviteľ okrem toho spolu s členskými štátmi posilní **jednotnú kapacitu na analýzu spravodajských informácií (SIAC)** s cieľom zvýšiť jej schopnosť odhaľovať hrozby pre hospodársku bezpečnosť EÚ.

3. Zavedenie stratégie hospodárskej bezpečnosti do praxe

V záujme zmiernenia týchto rizík je stratégia EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti založená na:

1. **podpore** konkurencieschopnosti a rastu EÚ, posilňovaní jednotného trhu, podpore silného a odolného hospodárstva, ako aj výskumnej, technologickej a priemyselnej základne EÚ;

2. **ochrane** hospodárskej bezpečnosti prostredníctvom celého radu politík a nástrojov vrátane cielených nových nástrojov, ak budú potrebné;
3. **nadväzovaní partnerstiev** a ďalšom posilňovaní spolupráce s krajinami na celom svete.

3.1. Podpora hospodárskej základne, konkurencieschopnosti a rastu EÚ

Najlepším prostriedkom, ktorý EÚ môže využiť na zachovanie prosperity, inovatívnosti a odolnosti svojho hospodárstva, je jednotný trh. Najčastejšie sa spája s úsporami z rozsahu pri cezhraničnej spolupráci v rámci EÚ a s rovnakými podmienkami. EÚ zároveň prostredníctvom svojich **obchodných politík, politík investovania v rámci Global Gateway a iných politík** využíva jednotný trh nato, aby zachovala otvorenosť globálnych dodávateľských reťazcov a formovala normy, čo ďalej prispieva k posilňovaniu jej konkurencieschopnosti a bezpečnosti dodávok. Implementácia nástroja **NextGenerationEU a kohéznych fondov** vedie k zásadným reformám a investíciám v širokej škále odvetví vrátane kritických infraštruktúr a už teraz prispieva k hospodárskemu rastu, konkurencieschopnosti aj odolnosti EÚ.

V posledných rokoch **Komisia prijala niekoľko konkrétnych návrhov na zvýšenie odolnosti dodávateľských reťazcov a ich posilnenie.** V **priemyselnej stratégii EÚ** sa uvádza niekoľko opatrení na posilnenie odolnosti jednotného trhu, ako sú priemyselné aliancie na urýchlenie činností v oblasti čistých technológií, surovín, procesorov a polovodičov, dát, edge a cloudu; dôležité projekty spoločného európskeho záujmu, v rámci ktorých dochádza k združovaniu zdrojov v záujme prelomových inovácií; podpora obehového hospodárstva; zlepšovanie zelených a digitálnych zručností a nová stratégia na zabezpečenie vedúceho postavenia EÚ pri stanovovaní globálnych noriem. Kľúčom k posilneniu bezpečnosti dodávok energie v EÚ je tiež energetická transformácia v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody a programu RepowerEU. Hoci sa v tejto oblasti už dosiahol významný pokrok, v nadchádzajúcej správe o stave energetickej únie budú uvedené ďalšie opatrenia, ktoré treba prijať.

Cieľom návrhu **aktu o kritických surovinách** je uľahčiť ťažbu, spracovanie a recykláciu kritických surovín v EÚ, znížiť závislosti a zvýšiť pripravenosť. **Európsky akt o čípoch** zaistí bezpečné dodávky polovodičov, zatiaľ čo navrhovaný **akt o emisne neutrálnom priemysle** pomôže zvýšiť výrobu emisne neutrálnych technológií v EÚ. Uvedené iniciatívy zahŕňajú účinné mechanizmy riadenia umožňujúce včasnú spoluprácu a výmenu informácií medzi Komisiou, Radou a členskými štátmi.

Tieto iniciatívy majú takisto priamy vplyv na ďalšie zaistenie bezpečnosti dodávateľských reťazcov a prístupu k zdrojom (vystavených čoraz väčšiemu tlaku našich strategických konkurentov, ako sa zdôrazňuje v Strategickom kompase pre bezpečnosť a obranu), čo je nevyhnutné pre inovačnú, konkurencieschopnú a odolnú **európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu**. Ich včasné prijatie má preto pre hospodársku bezpečnosť Európy zásadný význam.

Cieľom **nástroja núdzovej pomoci pre jednotný trh** je zabezpečiť dostupnosť a voľný obeh kritických výrobkov v prípade budúcich núdzových situácií. Tento nástroj v budúcnosti umožní

monitorovať strategické produkty a služby vrátane narušení dodávateľských reťazcov a súvisiacich nedostatkov a v prípade potreby rýchlo a kolektívne reagovať.

Na zabezpečenie vedúceho postavenia EÚ a jej konkurencieschopnosti v oblasti výskumu a vývoja strategických vznikajúcich technológií sú naliehavo potrebné ďalšie investície. V záujme prilákania súkromných investícií Komisia pokračuje v rozvoji **únie kapitálových trhov**. Okrem toho navrhuje nové nariadenie o zriadení **platformy** strategických technológií pre Európu (STEP), ktorá bude podporovať vývoj a výrobu špičkových a digitálnych technológií, čistých technológií a biotechnológií v Únii alebo posilňovanie príslušných hodnotových reťazcov, čo má prispieť k splneniu cieľov zelenej a digitálnej transformácie. To Únii umožní znížiť strategické závislosti alebo im predchádzať.

Komisia takisto preskúma rozsah pôsobnosti existujúcich nástrojov a do konca roka 2023 predloží správu o možnostiach zabezpečenia primeranej, strategicky zameranej podpory vývoja technológií dvojakého použitia.

3.2. Ochrana pred rizikami ohrozujúcimi hospodársku bezpečnosť

EÚ už zaviedla osobitné nástroje na znižovanie rizík a opatrenia na ochranu pred rizikami ohrozujúcimi hospodársku bezpečnosť. Keďže riziká sa neustále vyvíjajú, musíme posúdiť, aké účinné sú tieto nástroje pri riešení rizík, a zvážiť modernizáciu nástrojov alebo nové nástroje, ktoré by mohli byť potrebné.

Riešenie využívania hospodárskych závislostí a hospodárskeho nátlaku ako zbrane

Strategické závislosti, od ktorých sa môžu odvíjať riziká ohrozujúce hospodársku bezpečnosť, sa môžu zhoršovať v dôsledku netrhových politík a praktík používaných tretími krajinami, ktoré narúšajú rovnaké podmienky na trhu. Komisia bude dôsledne používať nástroje na ochranu obchodu, aby takéto neférové politiky a praktiky riešila, pričom je pripravená uplatniť nariadenie o zahraničných subvenciách, aby zabezpečila rovnaké podmienky ako na jednotnom trhu.

V reakcii na úmyselný hospodársky tlak, ktorému boli EÚ a jej členské štáty v posledných rokoch vystavené, prijala EÚ svoj **nástroj proti nátlaku**. Cieľom tohto nástroja je v prvom rade odradiť krajiny od toho, aby obmedzovali obchod alebo investície či hrozili ich obmedzením so zámerom zmeniť legitímnu politiku v EÚ, ale predpokladá sa v ňom aj možnosť, že EÚ v krajnom prípade prijme protiopatrenia. EÚ bude takisto spolupracovať s partnerskými krajinami pri monitorovaní prípadov nátlaku a posudzovaní a určovaní možností koordinovanej reakcie.

Prichádzajúce investície ovplyvňujúce bezpečnosť a verejný poriadok

Nariadením o preverovaní priamych zahraničných investícií sa vytvoril mechanizmus spolupráce, v rámci ktorého si členské štáty a Komisia môžu vymieňať informácie, upozorňovať na obavy súvisiace s bezpečnosťou a identifikovať riešenia týkajúce sa konkrétnych priamych zahraničných investícií, aby tak zabezpečili ochranu bezpečnosti a verejného poriadku. Od

októbra 2020 Komisia a členské štáty preskúmali viac ako 1 000 transakcií spojených s priamymi zahraničnými investíciami. Komisia je zároveň v procese hodnotenia súčasného rámca a do konca roka 2023 navrhne jeho revíziu. Členské štáty, ktoré ešte nezaviedli vnútroštátne mechanizmy preverovania priamych zahraničných investícií, by tak mali bezodkladne urobiť.

Bezpečnosť technológií a ich únik

Kľúčom k hospodárskej bezpečnosti EÚ je schopnosť vyvíjať nové technológie a držať s nimi krok, ktorá znižuje strategickú závislosť a umožňuje nám zachovať si alebo získať technologickú výhodu.

Dôležitými charakteristikami európskeho výskumu a inovácie sú otvorenosť a medzinárodná spolupráca. V snahe pomôcť predísť úniku technológií financovaných EÚ môže Komisia napríklad v náležite odôvodnených prípadoch vylúčiť určité subjekty z tretích krajín alebo subjekty z EÚ kontrolované určitými tretími krajinami z účasti na výskumných a inovačných projektoch a projektoch zavádzania digitálnych kapacít, aby tak ochránila strategické aktíva a záujmy Únie, ako aj jej autonómiu alebo bezpečnosť. Môže tiež posúdiť vplyv transferu výsledkov programu Horizont Európa (vrátane duševného vlastníctva) vytvorených v rámci výskumu financovaného EÚ do tretích krajín, ktoré nie sú pridružené k tomuto programu, a namietat' proti takýmto transferom.

Komisia takisto vypracovala **súbor nástrojov na boj proti zahraničnému zasahovaniu do výskumu a inovácií**, ktorý pomáha zvyšovať informovanosť a budovať odolnosť v sektore výskumu a inovácií v celej Európe, a to na vnútroštátnej i odvetvovej úrovni, s cieľom zvýšiť bezpečnosť výskumu v širšom zmysle.

Pokiaľ ide o technológie, ktoré sa považujú za rozhodujúce pre hospodársku bezpečnosť (uvedené v oddiele 2), Komisia po posúdení navrhne opatrenia na zlepšenie bezpečnosti výskumu, čím sa zabezpečí systematické a dôsledné presadzovanie uvedených nástrojov a identifikujú sa a budú sa riešiť všetky ostatné nedostatky. Pritom však zachová otvorenosť nášho systému, ktorý je základom našich inovačných hospodárstiev.

Normalizácia je dôležitou súčasťou „mäkkého“ vplyvu na podobu technologických výdobytkov, a preto má nepriamy dosah na hospodársku bezpečnosť EÚ (a to aj tým, že jej umožňuje obmedziť možnosti zneužívania technológií, ktoré by mohli ohroziť jej hospodársku bezpečnosť). Ako sa uvádza v **stratégii EÚ v oblasti normalizácie**, EÚ musí byť schopná formovať medzinárodné normy v súlade so svojimi hodnotami a záujmami – a so súborom svojich právnych predpisov. Pokiaľ ide o budúce akty týkajúce sa umelej inteligencie, dát alebo kybernetickej odolnosti, EÚ bude spolu s partnermi pracovať na európskych normách a na vytváraní jednotných medzinárodných noriem. K predchádzaniu úniku technológií rovnako prispeje aj účinné presadzovanie práv duševného vlastníctva, najmä patentov.

EÚ v rámci svojej stratégie kybernetickej bezpečnosti z roku 2020 zavádza na boj proti škodlivým praktikám v digitálnej oblasti opatrenia, ktorých cieľom je ochrana pred nezákonným vplyvom, priemyselnou špionážou a nezákonným únikom znalostí. Navrhovaným **aktom o kybernetickej odolnosti** sa zlepši kybernetická bezpečnosť hardvéru a softvéru predávaného v Únii pre verejný a súkromný sektor. EÚ bude naďalej riešiť krádeže duševného vlastníctva umožnené digitálnymi technológiami, pričom okrem iného využije aj **súbory svojich nástrojov pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé hybridné a kybernetické činnosti**.

Ochrana hospodárskej bezpečnosti ochranou infraštruktúry

EÚ prijala **smernicu o odolnosti kritických subjektov** a revidovanú **smernicu o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii (smernica NIS2)**. Tieto smernice poskytujú aktualizovaný a komplexný právny rámec na posilnenie fyzickej aj digitálnej odolnosti kritickej infraštruktúry (vrátane energetiky, dopravy, zdravotníctva, digitálnej infraštruktúry, vody a potravín). V nadväznosti na odporúčanie Rady z decembra 2022 sa už vykonávajú cieľové opatrenia na zabezpečenie spoločnej reakcie EÚ na incidenty.

V záujme zvýšenia bezpečnosti a odolnosti sietí 5G sa v **súbore nástrojov pre bezpečnosť 5G** stanovuje súbor opatrení, ktoré majú uplatňovať všetky členské štáty, vrátane opatrení na obmedzenie alebo vylúčenie vysokorizikových dodávateľov. Komisia 15. júna 2023 naliehavo vyzvala členské štáty, ktoré ešte v plnej miere neuplatňujú tieto opatrenia na vysokorizikových dodávateľov, aby tak bezodkladne urobili.

Pri zaistovaní bezpečnosti dodávateľského reťazca pre kritickú infraštruktúru EÚ bude dôležitú úlohu zohrávať aj navrhovaný **akt o kybernetickej odolnosti**. Pre odvetvia infraštruktúry elektronických komunikácií a energetiky sa osobitne vypracúvajú aj posúdenia a scenáre rizík v kybernetickej oblasti, ktoré budú východiskom pre opatrenia podporované v rámci navrhovaného **aktu o kybernetickej solidarite**, ako je predovšetkým koordinované testovanie kritických subjektov.

Lepšia koordinácia EÚ v oblasti kontrol vývozu položiek s dvojakým použitím

Niektoré strategické technológie možno použiť dvojako a vyžadujú si osobitnú pozornosť. V oddiele 2 sa uvádza, že EÚ určí zoznam technológií, ktoré majú zásadný význam pre hospodársku bezpečnosť, a spoločne posúdi ich riziká. Hoci sa na kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím vzťahuje mnohostranný rámec i rámec EÚ, rozhodnutia o ich vykonávaní a presadzovaní sú predovšetkým v rukách členských štátov.

Zavedená štruktúra kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím, ktorá nasleduje príklad mnohostranných režimov kontroly vývozu, v posledných desaťročiach prispievala k dosahovaniu cieľov bezpečnostnej politiky Únie a zároveň podporovala otvorenosť a priaznivé prostredie pre výskum a inovácie a nešírenie zbraní vo všeobecnosti. EÚ bude väčšmi podporovať prácu

mnohostranných režimov kontroly, hoci účinnosť jej konania ovplyvňuje skutočnosť, že v jednom z existujúcich mnohostranných režimov kontroly je len členom a v druhom pozorovateľom.

Vzhľadom na nové výzvy súvisiace so zvýšeným vojenským potenciálom celej škály strategických technológií, nezákonnou útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine, zvýšeným geopolitickým napätím a na riziká ohrozujúce národnú bezpečnosť však niektoré členské štáty EÚ a tretie krajiny zintenzívnili vnútroštátne kontroly a obmedzili tak vývoz kritických technológií mimo procesov stanovených v mnohostranných režimoch kontroly vývozu alebo, v niektorých prípadoch, na základe týchto procesov, napríklad vo vzťahu k zariadeniam na výrobu pokročilých polovodičových čipov alebo zariadeniam súvisiacim s kvantovou výpočtovou technikou. Nedávny vývoj takisto ukázal, že je potrebné, aby bol tento režim pružnejší a dokázal tak reagovať na aktuálne a rýchlo sa meniace udalosti.

V roku 2021 bolo revidované **nariadenie EÚ o kontrolách vývozov položiek s dvojakým použitím** s cieľom lepšie riešiť riziká spojené s rýchlo sa vyvíjajúcim bezpečnostným, technologickým a obchodným prostredím s osobitným zameraním na vývoz citlivých, vznikajúcich technológií. Obsahuje ustanovenia, ktoré umožňujú jednému členskému štátu zaviesť kontroly vývozu na základe právnych predpisov iného členského štátu. Vďaka tomu majú kontroly vývozu, ktorých vykonávanie je výsadou jednotlivých členských štátov EÚ, s podporou Komisie cezhraničný účinok koordinovaný medzi členskými štátmi EÚ. Ustanovenia sa v súčasnosti overujú v praxi.

Potreba rýchlejších a koordinovanejších opatrení na úrovni EÚ v oblasti kontroly vývozu značne vzrástla, keďže nekoordinovaný nárast kontrol zavádzaných jednotlivými členskými štátmi by vytvoril medzery a oslabil účinnosť kontrol vývozu a integritu jednotného trhu. S vývojom čoraz väčšieho množstva technológií, ktoré majú rozhodujúci význam pre národnú bezpečnosť a podliehajú vnútroštátnym kontrolám, by možné rozdielne postupy uplatňované členskými štátmi oslabil hospodársku bezpečnosť celej EÚ. Aby sa tomu zabránilo, treba súčasné nariadenie v plnej miere vykonávať. Zároveň by sa malo začať uvažovať o vypracovaní koordinovanejšieho európskeho prístupu, ktorý by vychádzal z existujúceho rámca a zahŕňal by viac ako len súčasnú povinnosť zabezpečiť transparentnosť medzi členskými štátmi.

Komisia preto **najneskôr do konca tohto roka predloží návrh na zlepšenie účinnosti a efektívnosti súčasného rámca**. Rámec by tak mal zodpovedať požiadavkám rýchlo sa meniaceho technologického a bezpečnostného prostredia a mal by posilňovať schopnosť EÚ plne zohrávať úlohu globálneho aktéra v situácii, keď sú mnohostranné režimy kontroly vývozu pod tlakom, a to pri plnom rešpektovaní príslušných právomocí EÚ a členských štátov.

Odchádzajúce investície

EÚ a členské štáty majú tiež spoločný záujem na tom, **aby úzky okruh technologických výdobytkov, ktoré boli posúdené ako kľúčové z hľadiska posilnenia vojenských**

a spravodajských spôsobilostí aktérov, ktorí ich môžu využiť na narušenie medzinárodného mieru a bezpečnosti, nebol financovaný kapitálom našich spoločností ani dosiahnutý s využitím ich odborných znalostí a poznatkov.

Kontroly strategického obchodu a investícií si vyžadujú celostný prístup, ktorý nám umožní chrániť naše základné bezpečnostné záujmy. To vyvoláva otázku, či nie je kontrolám potrebné podrobiť nielen vyvážený tovar, ale aj určité odchádzajúce investície a eliminovať tak riziko, že v rámci takejto investície dôjde k úniku technológií a know-how.

Okrem toho je potrebná intenzívnejšia spolupráca, aby sa zabránilo úniku citlivých vznikajúcich technológií, ako aj iných položiek s dvojakým použitím do problematických krajín, ktoré uplatňujú stratégie civilno-vojenskej fúzie, a aby sa predišlo následnému nahradeniu akéhokoľvek kontrolovaného vývozu a investícií EÚ vývozom a investíciami z iných krajín.

Komisia v spolupráci s členskými štátmi preskúma, aké bezpečnostné riziká môžu vyplynúť z **odchádzajúcich investícií**. Zriadi **novú špecializovanú skupinu odborníkov z členských štátov**, ktorá bude pomáhať pri plnení týchto úloh, a vytvorí tak nový, štruktúrovaný mechanizmus dôvernej spolupráce. Komisia takisto využije informácie od tejto novej expertnej skupiny, aby podľa potreby oslovila podniky a ďalšie zainteresované strany, a prípadne aj partnerské krajiny, a konzultovala s nimi.

Na základe toho preskúma možné opatrenia, ktorými by bolo možné riešiť bezpečnostné riziká spojené s odchádzajúcimi investíciami, so zámerom predložiť do konca roka príslušnú iniciatívu.

Celkovo teda možno konštatovať, že na to, aby sme v prípade potreby dokázali odvážnejšie a rýchlejšie používať existujúce nástroje EÚ a asertívnejšie pristupovať k ich presadzovaniu, potrebujeme jednotu na úrovni EÚ. EÚ a jej členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa potenciál týchto nástrojov naplno využil na posilnenie hospodárskej odolnosti a ochranu základných bezpečnostných záujmov, pričom by mali mať na pamäti aj vplyvy mimo EÚ. Podniky z EÚ by sa zároveň mali nabádať k tomu, aby riziká v oblasti hospodárskej bezpečnosti začlenili do svojich procesov náležitej starostlivosti a riadenia rizík. V niektorých oblastiach je navyše podľa tohto oznámenia **potrebné posilniť existujúce nástroje alebo vyvinúť nové nástroje, ktoré by boli primerané súčasným rizikám.**

3.3. Nadväzovanie partnerstiev v oblasti hospodárskej bezpečnosti

EÚ nemôže zaistiť hospodársku bezpečnosť sama. Ani jej politická reakcia nemôže byť jednostranná. Globálne hospodárstvo zostane naďalej integrované a prepojené, účinnosť opatrení EÚ preto závisí od spolupráce a koordinácie s ostatnými. Treba zabezpečiť, aby politiky hospodárskej bezpečnosti nemali neželané dôsledky pre tretie, najmä tie najzraniteľnejšie krajiny, a na to je nevyhnutná transparentnosť a spolupráca. Znižovanie rizík pre dodávateľské reťazce a zmierňovanie narušení si vyžaduje diverzifikáciu dodávok a prístup k rôznym dovozným a vývozným trhom. Zraniteľnosti, ktoré sa vyskytujú v EÚ a sú previazané

s kritickými závislosťami v strategických sektoroch, sú navyše veľmi podobné zraniteľnostiam mnohých iných globálnych hráčov vrátane najbližších partnerov EÚ, pričom všetky krajiny sú potenciálne zraniteľné, ak budú čeliť rôznym formám hospodárskeho nátlaku.

Táto skutočnosť je silným argumentom v prospech spolupráce s čo najširším spektrom partnerov vrátane dlhodobých partnerov s podobným zmýšľaním, ako sú členovia skupiny G7, ako aj iných, ktorí majú rovnaké záujmy ako my a sú ochotní s nami spolupracovať.

Táto spolupráca bude pružná a bude sa líšiť formou, rozsahom a druhmi partnerov v závislosti od spoločných záujmov a totožných závislostí a v závislosti od konkrétnej oblasti politiky alebo identifikovaných rizík.

Dvojstranná a mnohostranná spolupráca

EÚ vo veľkej miere rozširuje svoje nástroje dvojstrannej a mnohostrannej spolupráce, aby v prípade, že to bude potrebné v záujme väčšej hospodárskej bezpečnosti, dokázala pohotovejšie reagovať. Ide o kľúčový prvok politickej reakcie Únie, ktorý vedie k zaisteniu bezpečnosti prostredníctvom diverzifikácie partnerov. Intenzívnu spoluprácu v oblasti hospodárskej bezpečnosti sme už nadviazali s rôznymi partnermi vrátane **USA a Indie**, pričom táto spolupráca prebieha v rámci príslušných **Rád pre obchod a technológie**. Súčasťou hospodárskeho dialógu na vysokej úrovni medzi EÚ a Japonskom bude osobitný pracovný okruh venovaný otázkam hospodárskej bezpečnosti.

Dôležitý priestor na spoluprácu v oblasti hospodárskej bezpečnosti predstavuje aj skupina **G7**. Vo vyhlásení zo samitu v Hirošime venovaného hospodárskej odolnosti a bezpečnosti, ktorý sa konal v máji 2023, sa potvrdzuje záväzok vedúcich predstaviteľov skupiny G7 spolupracovať navzájom a s partnermi mimo skupiny G7 na posilnení globálnej hospodárskej odolnosti a hospodárskej bezpečnosti budovaním odolných dodávateľských reťazcov a kritickej infraštruktúry, reagovaním na škodlivé praktiky, ako sú netrhové politiky a hospodársky nátlak, a predchádzaním úniku kritických a vznikajúcich technológií.

Čo najväčší súbor geoeconomických nástrojov – zahŕňajúci nástroje od dohôd o voľnom obchode až po digitálne partnerstvá, zelené aliancie a partnerstvá, partnerstvá v oblasti surovín a klub pre suroviny, ako aj posilnenú spoluprácu s krajinami v susedstve EÚ – nám umožňuje reagovať na širokú škálu výziev súvisiacich s hospodárskou bezpečnosťou vhodným nástrojom umožňujúcim čo najväčšiu koordináciu a prinášajúcim najväčší možný účinok. Tieto nástroje budeme naďalej využívať a prispôbovať tak, aby lepšie prispievali k odolnosti dodávateľských reťazcov a hospodárskej bezpečnosti EÚ.

Prostredníctvom úplného vykonávania **dohôd o voľnom obchode**, ktoré EÚ uzavrela, budeme naďalej čo najlepšie využívať rozsiahlu sieť týchto dohôd a zároveň budeme pracovať na jej rozšírení. Tieto dohody uľahčujú znižovanie rizík pre podniky, diverzifikáciu a znižovanie závislostí otváraním nových trhov, pomáhajú budovať vzájomne prínosné hospodárske väzby,

predovšetkým v regiónoch, kde by EÚ inak uvoľnila priestor, ktorý by zaplnili tretie krajiny, ako aj podporovať sociálnu a environmentálnu udržateľnosť.

Kľúčovým rozmerom hospodárskej bezpečnosti je pripravenosť EÚ posilniť svoje **partnerstvá s rozvojovými krajinami**, ktoré by mohli zohrávať významnejšiu úlohu v globálnych hodnotových reťazcoch. Finančná a technická podpora, ktorú EÚ poskytuje krajinám s nízkymi a strednými príjmami na industrializáciu, zelenú transformáciu a preklopenie digitálnej priepasti, je nielenže sama osebe cenná a vytvára pozitívne účinky pre miestne komunity, ale prispieva aj k našej hospodárskej odolnosti tým, že podporuje diverzifikovanejšie globálne hospodárstvo.

V tejto súvislosti budú kľúčové **iniciatíva Global Gateway a partnerstvo pre globálne investície do infraštruktúry**, ktoré prispievajú k hospodárskej bezpečnosti ich príjemcov, pomôžu im nadviazať užšie hospodárske väzby a prispievajú k ich integrácii s globálnymi ekonomikami. Tieto iniciatívy pomôžu EÚ a jej partnerom spoločne riešiť hlavné výzvy vrátane boja proti zmene klímy, zavádzania bezpečných digitálnych infraštruktúr, zlepšovania systémov zdravotnej starostlivosti a dosahovania cieľov udržateľného rozvoja, pričom partnerom ponúknu udržateľné alternatívy k investičným praktikám, v dôsledku ktorých by boli zraniteľnejší voči hospodárskemu nátlaku vyvíjanému ich veriteľmi. Zároveň prispievajú k hospodárskej bezpečnosti EÚ, a to najmä tým, že pomáhajú diverzifikovať dodávateľské reťazce a integrovať hodnotové reťazce s partnermi v kľúčových odvetviach.

EÚ bude spolu s rôznymi partnermi pokračovať v rozvíjaní ďalších foriem spolupráce v otázkach záujmu, napríklad v oblasti kritických surovín v rámci **klubu pre kritické suroviny**.

Mnohostranná spolupráca

Na globálnej úrovni je základom pre hospodársku bezpečnosť EÚ a všetkých členov medzinárodného spoločenstva mnohostranná spolupráca a rámec založený na pravidlách. Aj v prostredí strategickej rivality a hospodárskej súťaže existuje priestor na medzinárodnú spoluprácu v oblasti spoločných výziev a potreba jasných pravidiel zaručujúcich spravodlivý a otvorený obchod, čím sa obmedzia snahy o mocenské presadzovanie vlastných záujmov, hospodárska fragmentácia alebo protekcionizmus.

V záujme EÚ je preto posilniť mnohostrannú spoluprácu prostredníctvom medzinárodných fór a organizácií, ako sú G20, OSN alebo multilaterálne rozvojové banky. V oblasti obchodu bude EÚ **pokračovať v úsilí o reformu Svetovej obchodnej organizácie (WTO)** a obnovenie jej funkcie urovnávania sporov, keďže účinná WTO zohráva rozhodujúcu úlohu pri minimalizácii rizika svojvoľného správania a znižuje priestor na možné obmedzenia obchodu.

Ďalšie kroky

Komisia a vysoký predstaviteľ v rámci svojich príslušných právomocí:

- v spolupráci s členskými štátmi vytvoria rámec na **posudzovanie rizík**, ktoré majú vplyv na hospodársku bezpečnosť EÚ; to zahŕňa zostavenie **zoznamu technológií, ktoré majú zásadný význam pre hospodársku bezpečnosť**, a **posúdenie ich rizík** s cieľom navrhnuť vhodné zmierňujúce opatrenia,
- zapoja sa do **štruktúrovaného dialógu so súkromným sektorom** s cieľom dospieť ku kolektívnemu chápaniu hospodárskej bezpečnosti a nabádať súkromný sektor, aby vzhľadom na obavy o hospodársku bezpečnosť uplatňoval náležitú starostlivosť a vykonával riadenie rizík,
- budú ďalej podporovať technologickú suverenitu EÚ a odolnosť jej hodnotových reťazcov, a to aj vývojom kritických technológií prostredníctvom platformy **STEP**,
- preskúmajú **nariadenie o preverovaní priamych zahraničných investícií**,
- preskúmajú možnosti zabezpečenia primeranej cielenej podpory **výskumu a vývoja technológií dvojakého použitia**,
- budú v plnej miere vykonávať **nariadenie EÚ o kontrole vývozu položiek s dvojakým použitím** a predložia návrh na zabezpečenie jeho účinnosti a efektívnosti,
- navrhnu iniciatívu na riešenie bezpečnostných rizík spojených s **odchádzajúcimi investíciami**,
- navrhnu opatrenia na zlepšenie **bezpečnosti výskumu**, čím sa zaistí systematické a dôsledné presadzovanie existujúcich nástrojov a identifikujú sa všetky ostatné nedostatky,
- preskúmajú ciele využívanie **nástrojov SZBP** na posilnenie hospodárskej bezpečnosti EÚ vrátane nástrojov pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé hybridné a kybernetické činnosti a súboru nástrojov proti manipulácii s informáciami a zasahovaniu zo zahraničia (FIMI),
- dajú pokyn **jednotnej kapacite EÚ na analýzu spravodajských informácií (SIAC)**, aby sa osobitne venovala odhaľovaniu možných hrozieb pre hospodársku bezpečnosť EÚ,
- zabezpečia, aby sa ochrana a podpora hospodárskej bezpečnosti EÚ plne začlenila do vonkajšej činnosti Európskej únie, a **zintenzívnia spoluprácu s tretími krajinami** v otázkach hospodárskej bezpečnosti.

Záver

V prepojenom svete nedokáže žiadna krajina zaistiť svoju hospodársku bezpečnosť samostatne. V dnešnom svete možno hospodárske a národné bezpečnostné záujmy, zraniteľnosti a nadväzujúce opatrenia členských štátov len zriedka vnímať alebo identifikovať oddelene od záujmov iných členských štátov alebo Únie ako celku. Záujmy jednotlivých členských štátov sú

neoddeliteľne spojené s riadnym fungovaním vnútorného trhu, integritou obchodnej politiky EÚ a bezpečnostnými záujmami EÚ ako celku.

Alternatívou k prístupu, v rámci ktorého sa hospodárska bezpečnosť rieši na úrovni EÚ, je, že naši partneri si budú vyberať, s kým uzatvoria spojenectvá, zatiaľ čo hráči s horšími úmyslami sa budú usilovať rozdeľovať a panovať. Preto sú pre hospodársku bezpečnosť Únie nevyhnutné spoločné a koordinované opatrenia EÚ vo všetkých oblastiach politiky prostredníctvom spolupráce medzi EÚ a členskými štátmi. Kľúčom k úspechu bude konať jednotne.